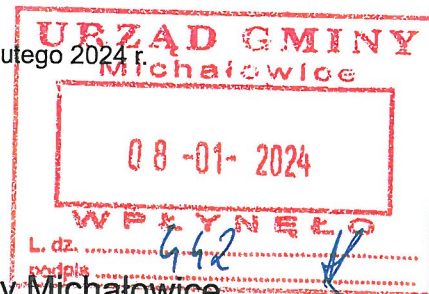

Radne Gminy Michałowice

Reguły, 8 lutego 2024 r.

Joanna Chilarska joanna.chilarska@rada.michalowice.pl
Anna Kamińska anna.kaminska@rada.michalowice.pl
Adriana Król-Popiel adriana.krol.popiel@rada.michalowice.pl
Agnieszka Paradowska agnieszka.paradowska@rada.michalowice.pl

Wójt Gminy Michałowice

Małgorzata Pachecka

Za pośrednictwem Przewodniczącej Rady Gminy Michałowice

INTERPELACJA WS PODJĘCIA PILNYCH DZIAŁAŃ PRAWNYCH

WRAZ Z WNIOSEM O WYJAŚNIENIE DOTYCHCZASOWYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI I ICH SKUTKÓW DLA BRAKU FINANSOWANIA PROJEKTÓW GMINNYCH ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH W ZWIĄZKU Z NIEWPISANIEM GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DO WYKAZU PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

W związku z przeprowadzoną analizą dotychczasowych działań prawnych Wójt Gminy Michałowice podejmowanych na gruncie uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030,

Wnosimy do Wójt Gminy Michałowice do:

1. Podjęcia natychmiastowych działań prawnych w celu SKUTECZNEGO I ZGODNEGO Z PRAWEM (ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., Ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027) oraz WYTYCZNYMI dla Gmin udostępnionymi na stronie <https://funduszeudlamazowska.eu/rewitalizacja/>
 - a) przygotowania dokumentacji i przeprowadzenia procedury w celu uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030,
 - b) złożenia wniosku o wpis Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego,
 - c) uzyskania finansowania gminnych projektów rewitalizacyjnych ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027,

BOWIEM WARUNKIEM FINANSOWANIA PROJEKTÓW GMINNYCH ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH JEST WPISANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY MICHAŁOWICE NA LATA 2023-2030 DO WYKAZU PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO, A DOTYCHCZASOWY WNIOSEK WÓJT GMINY MICHAŁOWICE BYŁ NIESKUTECZNY, ZAŚ CAŁA PROCEDURA UCHWAŁODAWCZA OBARCZONA LICZNYMI BŁĘDAMI

a jednocześnie w celu wyjaśnienia dotychczasowych nieprawidłowości i ich skutków

wnosimy do Wójt Gminy Michałowice o:

1. Wyjaśnienia, czy w świetle liczących i postępujących po sobie kolejno nieprawidłowościach prawnych został zlecony i przeprowadzony audyt prawny przez niezależny, zewnętrzny podmiot i opracowana „mapa drogowa” celem wyjścia z obecnego impasu uchwałodawczego i jak najszybszego wpisania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 do wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego i zabezpieczenia finansowania programów gminnych ze środków unijnych.

2. Wyjaśnienia, w jakiej wielkości w zostały pozyskane środki unijne na gminne programy rewitalizacyjne na skutek dotychczas obowiązującego Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Michałowice na lata 2016-2023, a tym samym **jakich potencjalnych środków w obecnym stanie faktycznym i prawnym Gmina Michałowice może zostać pozbawiona.**
3. Wyjaśnienia, **jakie konsekwencje finansowe dla Gminy Michałowice wynikają z braku wpisania „nowego” Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 do wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego i zabezpieczenia finansowania programów gminnych ze środków unijnych.**
4. Wyjaśnienia, **jakie inwestycje gminne nie zostaną zrealizowane** na skutek niewpisania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 do wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego i braku dostępu do finansowania ze środków unijnych bądź **jakie zostaną zrealizowane wyłącznie ze środków własnych z pominięciem finansowania zewnętrznego.**

UZASADNIENIE

Tytułem wstępu rewitalizacja to proces polegający na wyprowadzaniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego dokonywany na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji. Gminny program rewitalizacji stanowi przemyślany plan działania, którego celem jest, by w określonej perspektywie czasowej, nie tylko zmniejszyć natężenie negatywnych zjawisk społecznych danego obszaru, ale zminimalizować także problemy zdiagnozowane w sferze środowiskowej, gospodarczej, technicznej czy funkcjonalno-przestrzennej. Gminny Program Rewitalizacji pozwala na trwałą odnowę rewitalizowanego obszaru, poprawę ładu przestrzennego, stanu środowiska i zabudowy, poprzez zastosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych. Działania te w efekcie przyczyniają się do ożywienia rewitalizowanych obszarów, podnoszą ich atrakcyjność.

Obecnie rewitalizacja obszarów zdegradowanych, może uzyskać wsparcie ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.

Z jakim dobrodziejstwem wiąże się powiązanie projektów gminnych z finansowaniem w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 czytamy na stronie:

<https://funduszeuedlamazowsza.eu/o-programie-fundusze-europejskie-dla-mazowsza-2021-2027/>

„Przed nami kolejne możliwości rozwoju województwa mazowieckiego dzięki członkostwu Polski w Unii Europejskiej. Program „Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027” jest szansą na wsparcie tysięcy inwestycji poprawiających jakość życia mieszkańców. Ponad 2 mld euro pomoże w realizacji projektów infrastrukturalnych, biznesowych, naukowych, zdrowotnych, społeczno-edukacyjnych i rozwijających mazowiecki rynek pracy. A z efektów dofinansowanych działań skorzystamy wszyscy.”

Podstawą ubiegania się o środki z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (jak również z programów krajowych) są gminne programy rewitalizacji pełniące rolę strategii terytorialnych (strategii IIT) i wpisane do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego. W związku z tym należy opracować gminne programy rewitalizacji zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Aby jednak gminne programy rewitalizacji pełnił rolę strategii IIT musi on uwzględniać również zapisy Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Ustawy wdrożeniowej).

Narzędzia niezbędne do skutecznego planowania i wdrażania programów rewitalizacyjnych oraz ich finansowania także ze środków zewnętrznych znajdują się w rękach gmin, ponieważ większość spraw publicznych i przestrzennych o znaczeniu lokalnym to kompetencje samorządu terytorialnego.

Niestety Gmina Michałowice i jej mieszkańcy wraz z początkiem 2024 r. zostali pozbawieni możliwości skorzystania z szansy na rozwój w w/w obszarach infrastrukturalnych, biznesowych, naukowych, zdrowotnych, społeczno-edukacyjnych i rozwijających rynek pracy z programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 na skutek szeregu nieprawidłowości przy uchwalaniu Gminnego Programu

Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 i próbie wpisu do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego.

Nieprawidłowości przy uchwalaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 i próbie wpisu do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego:

1. Pismem z dnia 5 maja 2023 r. Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich na skutek wniosku Wójta Gminy Małgorzaty Pacheckiej z dnia 23 lutego 2023 r. o wpis do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 stwierdza szereg nieprawidłowości:
 - (i) „**Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Michałowice na lata 2016-2023 funkcjonuje i nie został uchylony, pomimo, że Rada Gminy Michałowice przyjęła Gminny Program Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030. Oznacza to, że na terenie Gminy obowiązują dwa dokumenty dot. rewitalizacji. Uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice powinna jednocześnie uchylać Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Michałowice na lata 2016-2023 (LPR), dopuszczalne jest również, uchylenie LPR oddzielną uchwałą. Na terenie gminy nie mogą obowiązywać jednocześnie dwa programy dotyczące rewitalizacji. Ponadto do UMW powinien być złożony wniosek o wykreślenie LPR z Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego**”
 - (ii) „**Gminny Program Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030” (GPR) nie może zostać oceniony**”
 - (iii) „**nie została zachowana sekwencja podejmowania uchwał w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice (XL/441/2022), powinna być przyjęta przed uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 (XL/440/2022)**”
 - (iv) „**Odnosząc się do przesłanych dokumentów, tj. Prognozy i GPR, informuję, że niedopuszczalne jest, aby prace analityczne oparte były o wyniki diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2016-2023. Analiza służąca do wyznaczenia obszaru zdegradowanego rewitalizacji powinna wykorzystywać najbardziej aktualne dane. Zgodnie dokumentem, Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027”, potwierdzeniem spełnienia przez obszar zdegradowany przesłanek jego wyznaczenia jest diagnoza gminy obejmująca analizę negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych dla całego obszaru gminy. Diagnoza przygotowana jest z wykorzystaniem obiektywnych i weryfikowalnych mierników oraz metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań. Do przygotowania prognozy powinny być wykorzystane najbardziej aktualne dane, którymi gmina dysponuje lub które może pozyskać.**”
2. W ślad za wytycznymi podjęto próbę aktualizacji Diagnozy podejmując Uchwałę Nr LVIII/608/2023 r. z dnia 29 sierpnia 2023 r. zmieniającą uchwałę Nr XL/441/2022 z dnia 22 lutego 2022 r.
3. Wojewoda Mazowiecki rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 25 września 2023 r. stwierdził nieważność Uchwałą Nr LVIII/608/2023 r. z dnia 29 sierpnia 2023 r. zmieniającą uchwałę Nr XL/441/2022 z dnia 22 lutego 2022 r., po raz kolejny wyliczając liczne uchybienia:
 - (i) „**Argumentacja zawarta w treści ww. pisma (Wójta Gminy Michałowice z dnia 19 września 2023 r.), jak również w treści uzasadnienia do inkryminowanej uchwały jest wewnątrznie sprzeczna. Z jednej strony prawodawca lokalny uznaje potrzebę aktualizacji diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji i czyni stosowny dokument częścią do uzasadnienia do uchwały, z drugiej strony uznaje, że nie posiada stosownej kompetencji do przyjęcia tegoż dokumentu.**”
 - (ii) „**Należy zwrócić uwagę na istotne rozbieżności w treści uchwały Nr LVIII/608/2023 r. oraz uchwały Nr XL/441/2022 m. in. w zakresie wskazanym poniżej (...)**” Jak wynika z zestawienia powyższych rozbieżności, aktualna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice obejmuje swym zakresem większą liczbę mieszkańców.

(iii) „Co więcej, skoro liczba mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji zwiększyła się w końcu roku 2022, oznacza to że nie konsultowano z nimi zarówno uchwały pierwotnej, podjętej w dniu 22 lutego 2022 r., jak i zmiany uchwały Nr XL/441/2022 dokonanej uchwałą Nr LVIII/608/2023. Przykładowy zakres zmienionych danych wskazany w treści obu uchwał wskazuje, że prawodawca lokalny przyjął w istocie dokument o nowej treści. Jak wynika z przepisów ustawy o rewitalizacji, **prace nad projektem uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji muszą być poprzedzone konsultacjami społecznymi, których w niniejszej sprawie zabrakło.** Skoro regułą przy procedowaniu aktów z zakresu ustawy o rewitalizacji jest partycypacja społeczna, co w sposób niebudzący wątpliwości wynika z przepisów tejże ustawy, **nieprzeprowadzenie konsultacji społecznych stanowi o istotnym naruszeniu prawa**”.

Z całego gąszcza dokumentów wyłania się totalny chaos prawny i nieporadność władz lokalnych w uchwalaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 skutkująca brakiem dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego na gminne projekty rewitalizacyjne. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Michałowice na lata 2016-2023 powinien być uchylony, o czym stanowi Wojewoda, a ten na lata 2023-2030 procedowany z wadami prawnymi, co potwierdza Wojewoda, nie może być wpisany do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego i nie może wykonywany.

A zatem, po przeszło 2 latach od rozpoczęcia prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030 Gmina i jej mieszkańcy na skutek dotychczasowej nieudolności pozbawieni są środków zewnętrznych na programy rewitalizacyjne i należytej ochrony prawnej.

W sytuacji, gdy Wojewoda wskazuje na nieprawidłowości i opisuje, jak im wyjść naprzeciw podejmowane są próby ratowania impasu prawnego, choć także i one są obciążone wadami prawnymi.

Znajomość przepisów prawa, umiejętność interpretacji aktów prawnych i wytycznych organów nadzorczych to podstawowe kompetencje jakimi powinien cechować się organ wykonawczy Gminy stojący na jej szczycie. Niewątpliwie tych cech zabrakło przy uchwalaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030.

Jednym z zasadniczych efektów rewitalizacji powinna być poprawa jakości życia mieszkańców, dlatego tak niezbędne jest pełne zaangażowanie władz gminy na czele z Wójtem Gminy Michałowice w każdy jej etap.

Cała seria tych nieprawidłowości jest wręcz porażająca, bo pokazuje z jakim brakiem kompetencji i jak nieudolnie są prowadzone sprawy gminne.

Jest to kolejny przykład po procedowaniu „mpzp Regulska” nieudolności w zakresie uchwałodawczym obecnej Wójt Gminy Michałowice, kolejny przykład serii pozornych czynności, które w założeniu mają służyć mieszkańcom, a tak naprawdę nie przybliżają do tego celu. Niezależnie, czy czynione są świadomie, czy nieświadomie budzą duże zaniepokojenie i obawę lokalnej społeczności o prawidłowe gospodarowanie zasobami gminnymi, stąd pilny apel o natychmiastowe podjęcie skutecznych i zgodnych z prawem działań w celu uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2023-2030, wpisania go do Wykazu programów rewitalizacji województwa mazowieckiego i uzyskania finansowania gminnych projektów rewitalizacyjnych z perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027.

Z poważaniem

Joanna Chilarska
Anna Kamińska
Adriana Król-Popiel
Agnieszka Paradowska